TWEEDE KWARTAAL VLEESVARKENS: VLEES DUUR VERKOCHT

Jan Bolhuis en Arjan Wisman

Vleesvarkensbedrijven konden het tweede kwartaal van 2006 door sterk aantrekkende prijzen met een bijzonder goed saldo afsluiten. Ook voor de rest van het jaar zijn de prijsverwachtingen positief. Daartegenover staan wel de toegenomen kosten voor mestafzet, die bij de saldoberekeningen niet mee worden genomen.

Markt en prijzen

Volgens de laatste ramingen van de Productschappen Vee, Vlees en Eieren (PVE) zal het varkensaanbod in ons land dit jaar licht toenemen tot 20,8 miljoen stuks (2005: 20,7 miljoen). Voor de EU-25 verwacht de Europese Commissie een stijging van het aanbod met bijna 1% tot ruim 242,5 miljoen stuks. De grootste stijging zal in Polen plaatsvinden waar het aantal gedekte zeugen sterk is toegenomen. Het fors grotere aanbod en de problemen rond de export van varkensvlees naar Rusland hebben er echter toe geleid dat de prijzen in Polen de laatste tijd sterk onder druk staan. In Nederland is de prijsontwikkeling van de varkens aan het begin van het tweede kwartaal beïnvloed door een tweede uitbraak van varkenspest in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen (figuur 1). De onrust daarover zette boeren in die regio aan om varkens eerder af te leveren waardoor de slachterijen rond het gebied veel aanbod kregen te verwerken. Ook zetten de onzekerheid over de pestuitbraak en de regelgeving voor het transport de prijzen onder druk. De markt wist na enkele weken echter zijn stabiliteit te hervinden. In de tweede helft van het kwartaal sloeg de balans naar de vraagzijde door en was er sprake van een opwaartse tendens. Het zomerse weer en het wereldkampioenschap voetbal had in Duitsland een positieve invloed op de vleesverkopen. Bovendien wist de EU-markt te profiteren van de extra vraag vanuit Rusland omdat Brazilië vanwege de MKZ-uitbraak als leverancier van varkensvlees grotendeels is weggevallen. Veel landen hebben sinds begin dit jaar hun grenzen gesloten voor import van varkensvlees uit Brazilië.

In- en uitvoer

In het tweede kwartaal zijn er bijna 575.000 vleesvarkens levend uitgevoerd. Ten opzichte van het eerste kwartaal is dit een flinke teruggang. De varkenspest in de Noordrijn-Westfalen had een negatieve invloed op de uitvoer naar Duitsland en ook de export naar Hongarije liet een sterke afname zien. Voor het eerste halfjaar is de uitvoer uitgekomen op ruim 1,3 miljoen stuks, een fractie hoger dan in de eerste helft van 2005. Het aantal slachtingen bedroeg in het tweede kwartaal van dit jaar ruim 3,5 miljoen stuks. Over het eerste halfjaar genomen nam het aantal slachtingen met circa 1% af. Dat de terugloop niet groter uitviel was vooral te danken aan de sterke groei van de invoer (+10%).

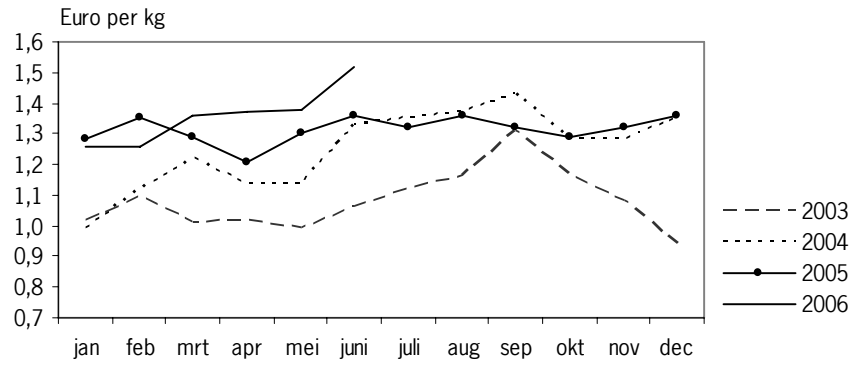

Figuur 1 Prijsontwikkelingen per maand (inclusief BTW) van varkensvlees, per kg geslacht gewicht, 2003-2006

Saldo flink hoger

Vooral dankzij de voorspoedige ontwikkeling van de vleesvarkensprijzen was het saldo van de vleesvarkensbedrijven in het tweede kwartaal van 2006 ruim 50% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar (figuur 2). Op kwartaalbasis lagen de prijzen 10% hoger dan in 2005. Vooral juni sprong eruit met een prijsstijging naar 1,52 euro per kg, na ook al drie gunstige maanden met vrij stabiele opbrengstprijzen rond de 1,37 euro per kg geslacht gewicht. Voor een standaardbedrijf van 1.400 vleesvarkens zorgde het 10% hogere prijsniveau voor 12.000 euro meer ontvangsten in het tweede kwartaal. Door de 5% hogere prijzen voor biggen en de 3% hogere voerprijzen namen de toegerekende kosten met ongeveer 4.000 euro per bedrijf toe, zodat de vleesvarkenshouders uiteindelijk een saldostijging van 8.000 euro per bedrijf realiseerden. Onderverdeeld naar de verschillende maanden werden saldi gerealiseerd van 5.500 euro in april, bijna 7.000 euro in mei en ruim 11.000 euro in juni, uitgaande van continue productie op basis van vervangingswaarde. Bij de positieve berichten over de gestegen saldi moet echter ook vermeld worden dat de kosten voor mestafzet sterk zijn toegenomen. Dit heeft met name te maken met het koude voorjaar en het vernieuwde mestbeleid. Omdat de mestafzetkosten niet in het saldo zijn meegenomen, is het effect daarvan niet goed te zien. Dat geldt uiteraard wel voor het gezinsinkomen waarbij ook de overige betaalde kosten van het bedrijf zijn verrekend. De verwachtingen over de prijsontwikkeling in de meeste EU-lidstaten zijn over het algemeen positief. De meeste lidstaten hebben voor de komende kwartalen hun prijsverwachtingen naar boven bijgesteld. Dat zal uiteraard ook positief uitpakken voor de ontwikkeling van het saldo in de rest van het jaar.

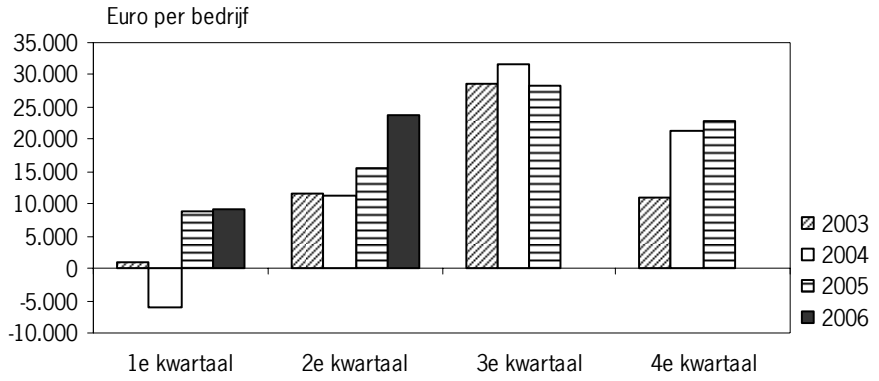

Figuur 2 Saldo per kwartaal op vleesvarkensbedrijven (bij een omvang van 1.400 vleesvarkens per bedrijf)